

ชื่อเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
ด้วยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ของครูโรงเรียนเทศบาลบ้านปากทาง
สังกัดเทศบาลเมืองพิจิตร

ผู้จัด นายอริยะ อัช ภาระณกุต

ปีการศึกษา 2567

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาสภาพ ปัญหา

ความต้องการและแนวทางในการพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกด้วยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครู 2) เพื่อสร้างและพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกด้วยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครู 3) เพื่อศึกษาผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกด้วยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครู 4) เพื่อประเมินและปรับปรุงรูปแบบการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกด้วยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครู กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

ครูผู้สอนในโรงเรียนเทศบาลบ้านปากทาง อำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร จำนวน 24 คน ที่สมควรใช้ร่วมโครงการวิจัย เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ แบ่งออกเป็น 4 ตอน ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพปัญหา ความต้องการและแนวทางในการพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกด้วยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครู ขั้นตอนที่ 2 สร้างและพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกด้วยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครู ขั้นตอนที่ 3 ทดลองใช้รูปแบบการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกด้วยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครู ขั้นตอนที่ 4 ประเมินและปรับปรุงรูปแบบการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกด้วยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครู สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการศึกษาสภาพ ปัญหา ความต้องการและแนวทางในการพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกด้วยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครู มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการเรียนรู้ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($= 3.56$, S.D. = 0.58) และมีความคิดเห็นต่อปัญหาการจัดการเรียนรู้ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($= 2.58$, S.D. = 0.49)

1.2 แนวทางในการพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกด้วยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครู คือ 1) ความรู้ความเข้าใจการเรียนรู้เชิงรุก 2) การออกแบบการจัดการเรียนรู้ และการรับและประเมินผล โดยจัดกิจกรรม 4 ขั้น ได้แก่ ขั้น 1 สร้างความเข้มแข็งของทีม ขั้น 2 การพัฒนางานร่วมกัน ขั้น 3 ปฏิบัติการจัดการเรียนรู้ ขั้น 4 สะท้อนผลและแลกเปลี่ยน

2. ผลการสร้างและพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกด้วยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครู สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

2.1 ผลการสร้างรูปแบบการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ด้วยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครู มีจำนวน 5 องค์ประกอบ คือ หลักการ วัตถุประสงค์ เนื้อหา กระบวนการจัดการเรียนรู้ และการรับและประเมินผล โดยจัดกิจกรรม 4 ขั้น ได้แก่ ขั้น 1 สร้างความเข้มแข็งของทีม ขั้น 2 การพัฒนางานร่วมกัน ขั้น 3 ปฏิบัติการจัดการเรียนรู้ ขั้น 4 สะท้อนผลและแลกเปลี่ยน

2.2 ผลการของพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกด้วยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครู องค์ประกอบรูปแบบการสร้างเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู โดยใช้การศึกษาขั้นเรียนผ่านชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพมีความหมายสมภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($= 4.54$, S.D. = 0.50) คุณมีการใช้รูปแบบการสร้างเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู โดยใช้การศึกษาขั้นเรียนผ่านชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพมีความหมายสมอยู่ในระดับมาก ($= 4.40$, S.D. = 0.50)

2.3 ผลการทดลองนำร่องใช้รูปแบบการสร้างเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูด้วยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครู พบร่วมความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($= 4.29$, S.D. = 0.46)

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกด้วยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครู พบว่า ความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู ด้วยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของกลุ่มตัวอย่าง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($= 4.38$, S.D. = 0.49) คะแนนเฉลี่ยร้อยละของความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูหลังได้รับการพัฒนาด้วยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และระดับคุณภาพจำแนกเป็นรายบุคคล วงรอบที่ 1 วงรอบที่ 2 และวงรอบที่ 3 พบร่วม ครูที่มีคะแนนความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 ในวงรอบที่ 1 มีจำนวน 5 คน วงรอบที่ 2 มีจำนวน 7 คน วงรอบที่ 3 มีจำนวน 7 คน

4. ผลการประเมินและปรับปรุงรูปแบบการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกด้วยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครู พบร่วมอยู่ในระดับมากที่สุด ($= 4.59$, S.D. = 0.49) และจำแนกรายด้านความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด ($= 4.64$, S.D. = 0.48) ด้านความเป็นไปได้ยุ่งในระดับมากที่สุด ($= 4.56$, S.D. = 0.50) ด้านความหมายอยู่ในระดับมากที่สุด ($= 4.57$, S.D. = 0.50) และด้านความถูกต้องครบถ้วนอยู่ในระดับมากที่สุด ($= 4.58$, S.D. = 0.50)